

Pani
Julia Dziurska
Dyrektor
Centrum Kształcenia Zawodowego
i Ustawicznego Województwa
Śląskiego w Katowicach
ul. Wiernicza 3, 40-304 Katowice

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl
powstania.slaskie.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 547 ze zm.) oraz *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r., pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadzili kontrolę w kierowanej przez Panią Jednostce. Działając na podstawie § 29 ust. 4 pkt 1 ww. *Regulaminu* przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę skontrolowanej działalności oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach, ul. Wiernicza 3, 40 – 304 Katowice (zwane dalej „Centrum”).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pani Julia Dziurska – Dyrektor, powołana na stanowisko uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 1281/262/V/2018 z dnia 05 czerwca 2018 r. na okres 5 lat szkolnych, tj. od 01.09.2018 r. do 31.08.2023 r.

Numer kontroli:

AU-KN.1711.9.2021

Zakres i okres objęty kontrolą:

Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych za lata 2019 – 2021.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli we współpracy z Departamentem Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Ilona Misiak – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 526/AU/2021 z dnia 22.10.2021 r. w dniach 28 – 29.10.2021 r.,
- Małgorzata Biskup – starszy specjalista, na podstawie upoważnienia nr 526/AU/2021 z dnia 22.10.2021 r. w dniach 25 – 29.10.2021 r.,
- Jacek Kucia – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 526/AU/2021 z dnia 22.10.2021 r. w dniach 25 – 27.10.2021 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 25.10.2021 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 19.11.2021 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli Jednostki w dniu 25.10.2021 r. pod numerem 62.

(dowód: akta kontroli nr 1)

II. Ustalenia szczegółowe

1. Ocena sposobu realizacji uchwały nr 923/120/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. dotyczącej przyjęcia do stosowania „Standardów zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego” (dalej: *Standardy*).

A. Opis stanu faktycznego:

Szczegółowej weryfikacji poddano zgodność sprawozdania z wykonania ww. uchwały złożonego przez Dyrektora *Centrum* i przekazanego do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w dniu 17.07.2020 r., z rekomendacjami zawartymi w *Standardach* w zakresie:

- 1) dostosowania wewnętrznych procedur dotyczących planowania zamówień publicznych oraz wyboru wykonawcy zamówienia (pkt 1-3 *Standardów*),
- 2) sposobu przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych (pkt 3 *Standardów*),
- 3) zgodności zapisów zawartych umów oraz formułowania warunków umownych (pkt 1-2 *Standardów*),
- 4) prawidłowości rozliczenia umów wytypowanych do kontroli.

Ad. 1) Dostosowanie wewnętrznych procedur dotyczących planowania zamówień publicznych oraz wyboru wykonawcy zamówienia (pkt 1-3 *Standardów*).

W ww. sprawozdaniu (w części 3 dotyczącej „*Informacji czy jednostka dostosowała wewnętrzne procedury dotyczące planowania zamówień publicznych oraz wyboru wykonawcy zamówienia do rekomendacji przedstawionych w Standardach*”) Dyrektor *Centrum* wskazała, że zmiana procedur jest w trakcie opracowywania.

Realizację powyższej deklaracji poddano w trakcie niniejszej kontroli analizie w oparciu o procedury obowiązujące w *Centrum* w badanym zakresie, po dniu złożenia ww. sprawozdania, tj.:

- „*Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro*” (obowiązujący w okresie od 1 września 2014 r. do 31 marca 2021 r.),
- „*Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 złotych netto*” (obowiązujący od 1 kwietnia 2021 r.). W regulaminie ustalono trzy procedury udzielania zamówień, w podziale na kwoty:
 - procedura I stopnia – wartość netto zamówienia do 15 tys. zł. Wybór wykonawcy zamówienia odbywa się w oparciu o rozeznanie cenowe przeprowadzone w dowolnej formie, np. telefonicznie, przegląd stron internetowych, katalogów, folderów, platformy zakupowej.

W procedurze tej nie ma obowiązku upubliczniania informacji o zamówieniu oraz dokumentowania sposobu wyboru jego wykonawcy,

- procedura II stopnia – zamówienia o szacunkowej wartości netto od 15.001 zł do 65.000 zł. W tym przypadku obowiązuje zapytanie ofertowe, które ma zawierać: szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, termin realizacji zamówienia, kryteria oceny ofert, warunki stawiane wykonawcy, warunki realizacji zamówienia, termin i sposób składania ofert, sposób porozumiewania się z zamawiającym. Zapytanie ofertowe może być: zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego, przekazane co najmniej do dwóch potencjalnych wykonawców, przekazane do znanych sobie wykonawców. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 3 dni,
- procedura III stopnia – zamówienia o szacunkowej wartości netto od 65.001 zł do 130.000 zł. W tej procedurze obowiązuje zapytanie ofertowe, które obowiązkowo ma zostać umieszczone na stronie internetowej zamawiającego. Zapytanie ofertowe może zostać przekazane do co najmniej trzech: potencjalnych wykonawców działających na danym rynku, znanych sobie wykonawców. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 7 dni.

Pierwszy z ww. regulaminów (obowiązujący do 31 marca 2021 r.) nie podlegał modyfikacjom. Analiza jego treści potwierdziła **brak zgodności z rekomendacjami zawartymi w *Standardach* (pkt 1 określającym zasady zawierania umów cywilnoprawnych, pkt 2 odnoszącym się do szczególnych zasad zawierania umów na usługi prawne oraz pkt 3 dotyczącym procedur udzielania zamówienia publicznego).**

W odniesieniu do drugiego z regulaminów (obowiązującego od 1 kwietnia 2021 r.) stwierdzono **wprowadzenie tylko części rekomendacji.**

W odniesieniu do procedury I stopnia nie wdrożono rekomendacji przedstawionej w pkt 3.2 *Standardów* dotyczącej zamówień o relatywnie niewysokiej wartości. W regulaminie ustalono wprawdzie wysokość kwoty zamówień w stosunku do której można zastosować uproszczone procedury bądź odstąpić w ogóle od ich stosowania (wartość netto zamówienia do 15 tys. zł), przyjęta jednak wartość zamówień udzielanych w procedurze I stopnia nie pozwala na ich zakwalifikowanie jako zamówień o relatywnie niewysokiej wartości. Szacunkowa wartość większości zamówień udzielanych w *Centrum* nie przekracza 15 tys. zł. Uznanie za prawidłowe ustalenie pułapu zamówień o relatywnie niewysokiej wartości na tak wysokim poziomie (co umożliwiłoby odstąpienie od większości procedur określonych w *Standardach*) w praktyce sankcjonowałoby możliwość udzielania znaczącej części zamówień udzielanych przez *Centrum* bez dochowania zasady konkurencyjności, co pozostawałoby w sprzeczności z celami *Standardów*. Ustalając pułap zamówień o uproszczonych procedurach nie wytypowano również zamkniętego katalogu ich rodzajów. Wymóg opracowania tego typu katalogu wynika wprost z treści pkt 3.2 *Standardów*.

Założenia procedury I stopnia są w całości niezgodne z rekomendacjami przedstawionymi w *Standardach*. Przyjęte w tym przypadku rozwiązania nie są transparentne (wybór wykonawcy zamówienia w oparciu o rozeznanie cenowe przeprowadzone w dowolnej formie, np. telefonicznie, przegląd stron internetowych, katalogów, folderów) oraz nie gwarantują udzielenia zamówienia na podstawie otwartej i konkurencyjnej procedury, z poszanowaniem zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i proporcjonalności. Dodatkowo brak wymogu dokumentowania w procedurze I stopnia przebiegu wyboru wykonawców uniemożliwia weryfikację przyjętych w tym przypadku rozwiązań, również i tych, które odwołują się do prawidłowo wdrożonych rekomendacji *Standardów* związanych z szacowaniem wartości zamówienia (pkt 3.3 *Standardów*) oraz ustalaniem kryteriów wyboru wykonawców (pkt 3.8 *Standardów*).

Analiza przyjętego i stosowanego w *Centrum* „Regulaminu udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 złotych netto” wykazała **częściowy brak zgodności procedur II i III stopnia z rekomendacjami przyjętymi w *Standardach*.** Na podstawie treści przyjętego regulaminu **nie można potwierdzić pełnego wdrożenia rekomendacji *Standardów* zawartych w:**

- pkt 3.10 - zawierającym wykaz obligatoryjnych elementów wniosku poprzedzającego wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia. W § 11 obowiązującego regulaminu brakuje wymaganego uzasadnienia potrzeby wszczęcia postępowania na zasadach określonych w *Standardach* (dotyczy II i III procedury),
- pkt 3.11 - odnoszącym się do wymogów informacyjnych związanych z niezwłocznym upublicznieniem ogłoszenia o zamówieniu. Przyjęty w procedurze II stopnia sposób informowania wykonawców o możliwości ubiegania się o zamówienie nie uwzględnia obowiązku upubliczniania informacji o wszczęciu postępowania na własnej stronie internetowej, który odnosi się do każdego wszczętego postępowania niezależnie od jego wartości (wymóg ten nie dotyczy jedynie sytuacji prawidłowego ustalenia katalogu zamówień o relatywnie niewysokiej wartości, zgodnie z pkt 3.2 *Standardów*),
- pkt 3.12 - zawierającym wykaz obligatoryjnych elementów zaproszenia do składania ofert. Zarówno w procedurze II stopnia, jak i procedurze III stopnia brakuje odwołania do obowiązku przekazania wykonawcom, ubiegającym się o zamówienie, projektu umowy,
- pkt 3.13 - dotyczącym udzielenia zamówienia wykonawcy, który spełnił warunki udziału w postępowaniu oraz złożył najkorzystniejszą ofertę. W stosowanym obecnie regulaminie, w odniesieniu do procedury II i III stopnia, brak odwołania do obowiązku wyboru wykonawcy zamówienia w oparciu o co najmniej dwie ważne oferty (zasada konkurencyjności) bądź przedstawienia uzasadnienia przyczyn niedochowania ww. zasady w przypadku wyboru wykonawcy na podstawie jednej ważnej oferty (wymóg ten nie dotyczy sytuacji prawidłowego ustalenia katalogu zamówień o relatywnie niewysokiej wartości, zgodnie z pkt 3.2 *Standardów* oraz w przypadku zamieszczenia przez zamawiającego zaproszenia do składania ofert na platformie zakupowej, zgodnie z pkt 3.13 *Standardów*).

Pozostałe rekomendacje znajdują odzwierciedlenie w procedurach I i II stopni przyjętych w „Regulaminie udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 złotych netto”.

Ad. 2) Sposób przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych (pkt 3 *Standardów*).

Kontrolą objęto losowo wybrane 3 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wszczęte i zakończone zawarciem umowy w latach 2020 – 2021, w zakresie zgodności sposobu wyboru wykonawcy zamówienia z rekomendacjami wynikającymi z zapisów pkt 3 *Standardów*.

Sprawdzono następujące postępowania:

a) „Wykonanie, dostawa i montaż mebli protetycznych i pomocniczych”.

Przedłożona do kontroli dokumentacja zawierała:

- umowę zawartą w dniu 9.11.2020 r. z Firmą Handlowo - Usługową XX, na kwotę 20.100 zł netto (24.723 zł brutto),
- wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej dla Firmy XXXXXXXX,
- 2 oferty uzyskane z platformy zakupowej Allegro,
- ofertę od Firmy Handlowo-Usługowej XXXXXXXX,
- protokół końcowy z dnia 10.12.2020 r. potwierdzający odbiór zadania.

b) „Wykonanie prac remontowo- budowlanych”.

Przedłożona dokumentacja zawierała:

- umowę zawartą w dniu 4.12.2020 r. z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym XX, na kwotę 6.503,15 zł netto (7.998,87 zł brutto),
- kosztorys ofertowy od firmy XXXXXXXXXXXXXXXX,
- protokół końcowy z dnia 21.12.2020 r. potwierdzający odbiór zadania.

c) „Wykonanie prac naprawczo – modernizacyjnych”.

Przedłożona dokumentacja zawierała:

- umowę zawartą w dniu 7.07.2021 r. z firmą XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX na kwotę 6.638,50 zł netto (8.165,36 zł brutto),
- protokół końcowy z dnia 04.08.2021 r. potwierdzający odbiór robót.

W odniesieniu do wszystkich ww. zamówień, **Centrum nie dysponuje dokumentacją potwierdzającą przeprowadzenie postępowania wyboru wykonawców** z zastosowaniem procedur określonych w następujących rekomendacjach *Standardów*:

- pkt 3.7 - dotyczącym określenia warunków udziału w postępowaniu, tj. zakresu, charakteru, stopnia złożoności przedmiotu zamówienia, warunków realizacji zamówienia oraz jego wartości, doświadczenia i kompetencji osób, które będą realizowały zamówienie,
- pkt 3.8 - dotyczącym zastosowania obiektywnych i adekwatnych do potrzeb oraz przedmiotu zamówienia przesłanek wyboru ofert,
- pkt 3.9 - dotyczącym opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący,
- pkt 3.10 w związku z pkt 3.3 - dotyczącym wszczęcia procedury udzielenia zamówienia na podstawie pisemnego wniosku zawierającego co najmniej: uzasadnienie potrzeby wszczęcia postępowania, opis przedmiotu zamówienia, szacunkową wartość zamówienia wraz z dokumentami potwierdzającymi sposób szacowania, informację czy wydatek ma pokrycie w planie rzeczowo-finansowym, proponowany sposób wyboru wykonawcy,
- pkt 3.11 - dotyczącym wymogów informacyjnych poprzez zamieszczenie na własnej stronie internetowej zaproszenia do składania ofert,
- pkt 3.12 - dotyczącym minimalnego zakresu treści, jakie powinno zawierać zaproszenie do składania ofert (opis przedmiotu zamówienia, kryteria wyboru wykonawcy, projekt umowy, termin składania ofert),
- pkt 3.13 - dotyczącym obowiązku udokumentowania faktu udzielenia zamówienia wykonawcy, który spełnił warunki udziału w postępowaniu oraz złożył najkorzystniejszą ofertę.

Brak dokumentacji stanowił konsekwencję zapisów obowiązujących regulaminów. Wynikał również z niedochowania przez *Centrum* należytej staranności podczas organizacji przebiegu postępowania.

W przypadku dwóch postępowań na wykonanie, dostawę i montaż mebli protetycznych i pomocniczych oraz wykonanie prac naprawczo – modernizacyjnych *Centrum* nie zastosowało rekomendacji z pkt 3.5 dotyczącej prawidłowego i starannego ustalenia (przed wszczęciem postępowania) wartości szacunkowej zamówienia. Oceny nie zmienia fakt pozyskania przez *Centrum* dwóch ofert na zakup mebli z platformy zakupowej Allegro, albowiem ich zakres przedmiotowy nie był tożsamy ze specyficznymi wymaganiami Zamawiającego.

Brak dokumentacji w ww. zakresie jak również niewykonanie w ogóle lub niewłaściwe wykonanie określonych czynności związanych z organizacją przebiegu postępowania uniemożliwia potwierdzenie, czy zamawiający ostatecznie dokonał wyboru wykonawców na podstawie otwartej i konkurencyjnej procedury, z poszanowaniem zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i proporcjonalności, do czego był zobowiązany zgodnie z rekomendacjami w zawartymi w pkt 3.4 i 3.6 *Standardów*.

We wszystkich kontrolowanych postępowaniach jedynie w odniesieniu do rekomendacji zawartej w pkt 3.14 dotyczącej udokumentowania procedury przeprowadzonego postępowania, stwierdzono jej częściowe zastosowanie poprzez zawarcie umowy w formie pisemnej. W tym przypadku *Centrum* nie dopełniło jednak pozostałych wymagań związanych z wnioskiem o udzielenie zamówienia oraz udokumentowaniem czynności wyboru wykonawcy.

Dodatkowo w postępowaniu na wykonanie prac remontowo - budowlanych, *Centrum* poprzez pozyskanie kosztorysu, który określa zakres robót, wykazało częściowe zastosowanie rekomendacji zawartej w pkt 3.9 odnoszącej się do opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący oraz w pkt 3.5 dotyczącej prawidłowego i z należyłą starannością ustalenia wartości szacunkowej zamówienia. W tym przypadku podkreślenia wymaga jednak fakt, że Zamawiający nie

dysponuje dokumentami potwierdzającymi rozeznanie rynku, posiada jedynie kosztorys ofertowy złożony przez PW XXXXXXXXXXXXXXXX na kwotę 7.998,87 zł brutto (odpowiadającej wartości zawartej umowy). Ponieważ na kosztorysie nie ma daty wpływu do *Centrum*, ani daty sporządzenia, nie można potwierdzić, że *Centrum* przed wszczęciem postępowania dokonało oszacowania przedmiotu zamówienia.

Ad. 3) Zgodność zapisów zawartych umów oraz formułowania warunków umownych (pkt 1-2 Standardów).

W treści umów zawartych w wyniku rozstrzygnięcia ww. postępowań o udzielenie zamówień publicznych **nie uwzględniono następujących rekomendacji Standardów:**

- pkt 1.1 - odnoszącej się do wymagań opisu przedmiotu umowy oraz obligatoryjnych elementów umowy.

W umowach nieprawidłowo określono strony umowy wskazując Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego, a ponadto w umowie na wykonanie, dostawę i montaż mebli protetycznych i pomocniczych wskazano jako stronę Firmę Handlowo - Usługową XXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXX:

- z racji tego, że firma jest prowadzona w formie jednoosobowej działalności gospodarczej nie ma osobowości prawnej, nie może być podmiotem praw i obowiązków i nie dokonuje czynności prawnych we własnym imieniu. Tę rolę pełni osoba fizyczna, wykonująca działalność gospodarczą - właściciel firmy. Właściwą stroną umowy jest Pan XXXXXXXXXXXXXXXX. W tym przypadku w oznaczeniu strony umowy powinny znaleźć się dodatkowe informacje, tj. adres zamieszkania (nie tylko miejscowość, ale dokładny adres zamieszkania), PESEL, seria i numer dowodu osobistego, firma osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, adres wykonywania działalności gospodarczej, NIP, REGON,
- *Centrum* prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego jest samorządową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Ze względu na swój status nie może być stroną umowy cywilnoprawnej. Umowę taką może jednak zawrzeć Dyrektor *Centrum* w imieniu jednostki samorządu terytorialnego, czyli Województwa Śląskiego. Niezbędne jest w tym zakresie pełnomocnictwo udzielone przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, tj. zarząd województwa na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Zgodnie z tym przepisem kierownicy wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zarząd województwa. Dyrektor *Centrum* posiada przedmiotowe pełnomocnictwo nr 00147/2013 z dnia 9 lipca 2013 r., obowiązujące na czas pełnienia funkcji Dyrektora *Centrum*,
- pkt 1.4 - odnoszącej się do postanowień umownych dotyczących praw i obowiązków zamawiającego i wykonawcy w związku z realizacją przedmiotu umowy, w tym mechanizmów weryfikacji prawidłowości jej realizacji. Kontrolowane umowy nie zawierały wskazania osób odpowiedzialnych, po stronie zamawiającego i wykonawcy, za prawidłowy ich przebieg wraz z określeniem poziomu umocowania tych osób,
- pkt 1.5 – dotyczącej określenia warunków zabezpieczających interesy prawne i ekonomiczne zamawiającego. W zawartych umowach wprowadzone zapisy związane z odbiorem zamówienia nie zabezpieczały w pełni interesów *Centrum*. W umowie zawartej z:
 - FH-U XXXXXXXXXX w § 8 ust. 6 widniał zapis o treści: „Jeżeli zamawiający w terminie ustalonym w ust. 3, niniejszego paragrafu z własnej winy nie przystąpi do odbioru końcowego prac zgłoszonych prawidłowo przez Wykonawcę i nie zostanie z tego powodu sporządzony protokół, wówczas prace te uważać się będzie za odebrane”;
 - PW XXXXXXXXXXXXXXXX w § 8 ust. 7 widniał zapis o treści: „Jeżeli zamawiający w terminie ustalonym w ust. 4, niniejszego paragrafu z własnej winy nie wyznaczy terminu i nie przystąpi do odbioru końcowego robót zgłoszonych prawidłowo przez Wykonawcę do odbioru i nie zostanie z tego powodu sporządzony protokół, wówczas roboty te uważać się będzie za odebrane”;

- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX w § 8 ust. 7 widniał zapis o treści: „Jeżeli zamawiający z własnej winy nie wyznaczy terminu i nie przystąpi do odbioru końcowego robót zgłoszonych prawidłowo przez Wykonawcę do odbioru i nie zostanie z tego powodu sporządzony protokół, wówczas roboty te uważać się będzie za odebrane”.

Powyższe zapisy sugerują, że niezależnie, czy prace będą wykonane prawidłowo, czy nie, to Centrum dokona ich odbioru.

(dowód: akta kontroli nr 2)

Ad. 4) Prawidłowość rozliczenia umów wytypowanych do kontroli.

Szczegółową kontrolą prawidłowości rozliczenia umów objęto umowy zawarte w wyniku postępowań opisanych w pkt ad. 2, w wyniku czego potwierdzono dla wszystkich umów:

- rozliczenie na podstawie podpisanych „bez uwag” protokołów końcowych,
- otrzymanie prawidłowo wystawionych faktur,
- zapłatę kwot zgodnych z postanowieniami umów w wymaganych terminach na rachunki bankowe wskazane na fakturach.

Ponadto ustalono, że przedstawione do kontroli faktury:

- spełniały wymogi prawidłowego dowodu księgowego, określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t. jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.),
- posiadały opis świadczący o dokonaniu kontroli wydatku pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenie do wypłaty,
- posiadały potwierdzenie daty wpływu do jednostki.

(dowód: akta kontroli nr 3)

B. Ustalone uchybienia (przyczyny, zakres, skutki):

1. Nieprawidłowe wykonanie obowiązków wynikających z uchwały nr 923/120/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia do stosowania dokumentu pn. „Standardy zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego” poprzez:
 - a) częściowe dostosowanie wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych, do których nie ma zastosowania ustawa Prawo zamówień publicznych,
 - b) organizację przebiegu postępowań o udzielenie zamówień publicznych bez zastosowania wszystkich rekomendacji wynikających ze *Standardów*,
 - c) formułowanie warunków umownych o udzielenie zamówienia publicznego bez uwzględnienia wszystkich rekomendacji wynikających ze *Standardów*.

Stwierdzone uchybienia nie miały charakteru rażącego i nie wpłynęły negatywnie na realizację zawartych umów. Stosunkowo niska wartość kontrolowanych umów (od 7.998,87 zł do 24.723 zł) nie wpłynęła również negatywnie na sytuację finansową *Centrum*.

2. Niestaranne formułowanie warunków umownych poprzez:
 - a) nieprawidłowe określenie stron umowy (zawieranie umowy pomiędzy podmiotami nieposiadającymi osobowości prawnej),
 - b) niewystarczające zabezpieczenie interesów zamawiającego poprzez przyjęcie niekorzystnych zapisów dotyczących odbioru przedmiotu zamówienia.

Zawarte umowy nie były przedmiotem sporu pomiędzy zamawiającym i wykonawcą, tym samym stwierdzone uchybienia nie wpłynęły negatywnie na sposób rozliczenia zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego.

Przyczyny uchybień:

- brak implementacji rekomendacji wynikających ze *Standardów* do regulacji wewnętrznych dotyczących udzielania zamówień publicznych,
- brak właściwego nadzoru nad procesem udzielania zamówień publicznych,
- brak wystarczającej staranności w zakresie sporządzania dokumentacji potwierdzającej przebieg postępowania, udzielenie zamówienia publicznego i jego rozliczenie.

Skutki:

- brak transparentności udzielanych zamówień publicznych, co uniemożliwia również weryfikację, czy wybór wykonawców odbywał się z zachowaniem zasady konkurencyjności,
- brak możliwości potwierdzenia prawidłowości wydatkowania środków publicznych zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za uchybienia:

Pani Julia Dziurska – na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), według którego kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonych uchybień.

2. Ocena prawidłowości rozliczania podatku od towarów i usług (VAT).

A. Opis stanu faktycznego:

Jednostka jest objęta skonsolidowanym rozliczeniem Województwa Śląskiego z tytułu podatku od towarów i usług od dnia 01.01.2017 r. Jednostka jest zobowiązana do prowadzenia rejestrów cząstkowych VAT poprzez ewidencjonowanie dokonywanych transakcji podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT oraz sporządzania miesięcznych deklaracji cząstkowych VAT i przekazywania ich do „Centrali” – Departamentu Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Dokumenty sprawdzone w trakcie kontroli:

- deklaracje cząstkowe VAT-7,
- rejestry sprzedaży i zakupu VAT,
- faktury zakupu i sprzedaży,
- wyciągi bankowe,
- inne dokumenty związane z przedmiotem kontroli (umowy).

Dostawa towarów i świadczenie usług.

Dla celów rozliczania podatku od towarów i usług kontrolowana jednostka prowadziła rejestry sprzedaży VAT za pomocą programu komputerowego „Finanse Optimum” firmy Vulcan. Dane z tych rejestrów importowane są następnie do Portalu FB – VAT firmy Rekord.

W trakcie kontroli okazano wydruki rejestrów sprzedaży VAT z obu programów, rejestry te są tożsame. Ponadto zweryfikowano prawidłowość wystawienia i zaewidencjonowania wszystkich faktur VAT oraz faktur korygujących VAT ujętych w rejestrze sprzedaży VAT w kontrolowanym okresie.

W latach 2019-2021 *Centrum* dokonywało świadczenia usług opodatkowanych wg stawki podatku VAT w wysokości 23% na:

- usługi dzierżawy basenu,
- usługi najmu lokali użytkowych – sali gimnastycznej, kuchni, pomieszczeń,
- usługi najmu powierzchni użytkowych.

Ponadto dokonywano sprzedaży usług zwolnionych z VAT:

- usługi w zakresie organizacji części praktycznej egzaminu zawodowego,
- opłata za duplikaty dokumentów.

W rejestrze VAT jednostka ewidencjonowała sprzedaż usług podlegających podatkowi VAT oraz sprzedaż zwolnioną z podatku VAT.

Kontrolowana jednostka dokonuje sprzedaży udokumentowanej fakturami VAT oraz sprzedaży bezrachunkowej:

- sprzedaż udokumentowana fakturami VAT – dotyczy sprzedaży usług najmu lokali oraz organizacji części praktycznej egzaminu zawodowego,
- sprzedaż nie udokumentowana fakturami VAT – dotyczy opłat pobranych za wydanie duplikatów dokumentów – świadectw. Przy sprzedaży bezrachunkowej dla celów dokumentacyjnych jednostka wystawia dokument wewnętrzny „wewnętrzne naliczenie podatku”.

Usługi edukacyjne

Centrum świadczy usługi w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1915), ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych.

Usługi te stanowią działalność statutową nie podlegającą podatkowi VAT w myśl art.15 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r., poz. 685 ze zm. – dalej: *ustawa o VAT*). Działalność ta nie jest uwzględniana w rozliczeniu podatku VAT.

Usługi najmu i dzierżawy

Centrum świadczy usługi najmu i dzierżawy pomieszczeń w budynku znajdującym się w Katowicach, ul. Wiertnicza 3. Nieruchomość tę stanowi budynek szkolny wraz z basenem. Jednostka jest zarządcą tej nieruchomości (posiada trwały zarząd nieruchomości).

Najemcami lokali użytkowych w latach 2019 - 2021 było łącznie 9 kontrahentów.

Jednostka opodatkowała świadczenia usług dzierżawy i najmu lokali użytkowych (czynsz) wg stawki podatku VAT 23%.

W marcu 2020 r. jednostka wystawiła faktury korygujące zmniejszające podstawę opodatkowania i podatek należny VAT dla najemców lokali użytkowych i dzierżawcy basenu. Najemcy lokali oraz dzierżawca basenu zwrócili się do jednostki z wnioskami o nienaliczanie czynszu za część miesiąca marca 2020 r. z uwagi na stan pandemii.

Na wystawionych fakturach korygujących podano przyczynę korekty: ograniczenie działalności.

Wszystkie faktury korygujące posiadają potwierdzenia odbioru w marcu 2020 r.

Do kontroli szczegółowej wybrano następujące umowy dzierżawy i najmu:

1. Umowa dzierżawy nr CZKiU-2013-UD-1/2018 zawarta w dniu 30.08.2018 r. pomiędzy Województwem Śląskim jako Wyzierżawiającym, a XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX jako Dzierżawcą – umowa dzierżawy basenu.
2. Umowa najmu nr CZKiU-2013-UN-5/2018 zawarta w dniu 31.08.2018 r. pomiędzy Województwem Śląskim jako Wynajmującym, a XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX jako Najemcą – umowa najmu sali gimnastycznej z zapleczem (szatnia, WC, umywalnia).
3. Umowa najmu nr CZKiU-2013-UN-4/2019 zawarta w dniu 2.09.2019 r. pomiędzy Województwem Śląskim jako Wynajmującym, a Firmą XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXX jako Najemcą – umowa najmu lokalu użytkowego składającego się z kuchni i jej zaplecza (obieralni, szatni i wc).
4. Umowa najmu nr CZKiU-2013-UN-04/2020 zawarta w dniu 31.08.2020 r. pomiędzy Województwem Śląskim jako Wynajmującym, a XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX, jako Najemcą – umowa najmu dwóch pomieszczeń do celów prowadzenia zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej.

Stwierdzono, że kwoty te zostały wykazane w prawidłowych wartościach zarówno w rejestrach jak i w deklaracjach VAT.

Nabycie towarów i usług.

W kontrolowanym okresie *Centrum* nie dokonywało odliczenia podatku naliczonego z uwagi na niską wartość przewspółczynnika VAT (wg oświadczenia Głównego księgowego *Centrum* w kontrolowanym okresie wynosił on 2-3%).

Kontrolowana jednostka dokonywała zakupu towarów i usług udokumentowanych fakturami VAT. Sprawdzone faktury zakupu otrzymane przez jednostkę kontrolowaną w miesiącach: listopad 2019, grudzień 2019, marzec 2020, kwiecień 2020, styczeń 2021, luty 2021.

W trakcie kontroli sprawdzono przestrzeganie zapisów uchwały nr 1317/201/V/2017 z dnia 27 czerwca 2017 r. oraz nr 470/213/VI/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. Zarządu Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia procedur sporządzania deklaracji podatkowej VAT-7 w Województwie Śląskim załącznik nr 2 „Procedura sporządzania deklaracji podatkowej VAT-7 w jednostkach budżetowych Województwa Śląskiego (z wyłączeniem Urzędu Marszałkowskiego)” - pkt 5.3 Dokumentacja wydatków.

Stwierdzono, że kontrolowana jednostka wykonuje obowiązek wynikający z zapisów wyżej wymienionej uchwały i dokonuje przyporządkowania wydatków wynikających z faktur zakupowych do odpowiedniego rodzaju działalności.

Wszystkie sprawdzone wydatki udokumentowane fakturami VAT kontrolowana jednostka kwalifikowała pod kątem VAT jako „wydatki związane z działalnością nieopodatkowaną”.

Ponadto sprawdzono stosowanie metody podzielonej płatności (mpp) przy płatnościach dokonywanych dla wybranych losowo transakcji w miesiącach: grudzień 2019, marzec 2020, kwiecień 2020, styczeń 2021, luty 2021.

Stwierdzono, że kontrolowana jednostka stosowała metodę podzielonej płatności przy wszystkich wybranych do kontroli transakcjach zakupu towarów i usług.

Terminowość składania deklaracji i zapłaty podatku VAT.

Centrum sporządzało deklaracje częściowe VAT-7 oraz rejestry sprzedaży VAT za poszczególne miesiące kontrolowanego okresu i przysyłało je do Wydziału Księgowości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pośrednictwem Portalu Finansowo – Budżetowego. Do kontroli wybrano losowo deklaracje częściowe VAT-7 za następujące miesiące: luty 2019, lipiec 2019, listopad 2019, styczeń 2020, czerwiec 2020, grudzień 2020, marzec 2021, wrzesień 2021.

Stwierdzono, że deklaracje przesyłane były terminowo, podatek VAT również wpłacany do Urzędu Marszałkowskiego terminowo.

(dowód: akta kontroli nr 4)

B. Ustalone nieprawidłowości / uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena częściowa: pozytywna.

III. Uwagi.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne posiada 12 stron.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam stosować rekomendacje określone w *Standardach zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego* - dalej: *Standardy* (uchwała nr 923/120/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r.), w szczególności poprzez:

- 1) dostosowanie wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych, do których nie ma zastosowania ustawa Prawo zamówień publicznych, do wymogów wynikających ze *Standardów*;
- 2) organizowanie przebiegu postępowań o udzielenie zamówień publicznych z zastosowaniem wszystkich rekomendacji wynikających ze *Standardów*;
- 3) formułowanie warunków umownych o udzielenie zamówienia publicznego z uwzględnieniem rekomendacji wynikających ze *Standardów*, w zakresie:
 - a) postanowień umownych dotyczących praw i obowiązków zamawiającego i wykonawcy w związku z realizacją przedmiotu umowy, w tym mechanizmów weryfikacji prawidłowości jej realizacji (pkt 1.4 *Standardów*),
 - b) określania warunków zabezpieczających interesy prawne i ekonomiczne zamawiającego (pkt 1.5 *Standardów*).

Z up. Marszałka Województwa Śląskiego:

Robert Lipka
Dyrektor Departamentu Audytu i Kontroli

POUCZENIE

Zgodnie z § 29 ust. 6 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 ww. Regulaminu - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Dokonano anonimizacji w zakresie danych osobowych zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 902). Osobą dokonującą wyłączenia jawności jest Małgorzata Biskup.